

ה' לא זעוקם אין רביעיסיג (געמ'ים) צענין ארום גינימען פון פיהל טיעערו ספֿרים :

מיר גיסין אין דיא מדרשים אונן אין די סטורים הדרושים זיין רעכיגין אום פיל נקדים וועס האט גאר קיין
אלא גיט נומ אונן אלעלס גשען בי דעם ים . אונן חאתשע אין מסכת אבות ואמת דראז די משליח דאס אויף דס יט
אין נאר גשען אונן אונטיגטס קען מען זאנן דאס אונן עידן נס פון דיא עהן נס אונן גיט בעט קרייתע זטס אונן דאס
טס אונר זטס
די אונר זטס
פרישיגע גיט זטס
זטס
שלארכן דאס גאר אין דיא אונטגנה אונן קידוש טערז עטש זיך אונטגראט זטס זטס זטס זטס זטס
ה' שעיל אונן אומענשליךער מה אונן זטס
שטענד אום צענאלטער מה אונן זטס זטס

(א) אין דער זיך אונן איז גונאי גלייך פיט דס
ברענין ים : (ב) דיא נאקר וועס אונן גונאיו וויא
אמווער סון ביריע זייפין . איז גונען אין טיטין
אצטאלור זונע נאר די יידין זאלין קענין דורך
ג'ין אין נאר סון ביריע זייפין אונן גונען די וועאקר
ויא פטמאד אפעער גיט פון קיטין אין גיט טוי
פערינט :

(ח) דער טער וועס הדאט גונאלט אנטולו
פון ים . הדאט איט דער וואל סון ים נאך גיט
אין גאט איט צווק אריין גטריבין אין ים בז'

ער אונן דרטיגנק גונאיו :
(ט) דער שבת גונמין אונן בחשותן בו עטינדרכ
צענין דיא ערשות זונס זענין אונן גשפטיגונג אין
ים בז' דיא גאו אונן זונס זונס זענין אונן דס וואקער
סון זט זט זיא ארטס גראנעלט פון אעלע זייפין
אין גאט האט זי ארטס גהאלבן :

(ו) דער אט גראנד פון ים איז גונען וויא
אשין פעדל וועס וואקסט אונס איד גראנד איז זט
הט גשענץ וויא אלעלל בישטיט אונס עס איז
גונען וויא פילצין ברוזו איז אונס אטאלבן פלאז
אי זונען אצארים איז אונס איטליכן טארום איז
גונען אושטער אונס דבון די מלאכטס גהווט די ישיאל:

(יא) דיא מאזערו וויא גער זענין זיינער זיינער
גונאיו וויא גראן איז דיא קינדרער וועס איז זי
האבן גונען דע שביבה איז האבי גיאנט שירה
עה אליל ואנוויה אקנד איז געלגען בי דיא
בריסט פון זי מיטער איז האט גיניגט וויא ער האט
דער זענין די שביבה האט ער ארטס גלאוט די
בריסט פון מול איז האט אוף גהויזן דעם קאטע
אי האט גיאנט זה האל ואונגו איז האבן גיאנט
אצע וויא גער זיינער גער :

(יב) אומזער וועס האט גהאלבן אקנד אוף
דיא האנט איז דע קינדר האט גוניגט האט דיא
ה' לא זעוקם אין רביעיסיג (געמ'ים) צענין ארום גינימען פון פיהל טיעערו ספֿרים :

(ג) גונען דער ים סוף איז גשפאלאטן גונרין
צענין אלו זטס אונס פיציכון סון דער גאנצעער
זועלט אונס גשפאלאטן גונאיו אפליל דיא ווסר
זונס זענין גונען איז גללים . אונס איז בירינט אין
אין פעסער זענין אונס גטילט גונאיו אוף צונעלט
שייל . אונס אלעל פעלקר האבן גונואוסט סון דס
קס איז דער ים איז גשפאלאטן גונאיו פאר ד א
זידיגס וועגין : (ב) וויא יידין זאנן איז גהופין
ג'ין איז ים אונס דיא ווסר פאר זי אנטולאפען
גונערען אונס זי זאנן זיך גשפטעלט איז צענין
זיטין וויא צוועי פאהרין אונס איז טיטין גונען
צענינג איז האט אום גזעהן אונס וויא אסחד
זונס איז גליגנט אצטיל אוף אצטיל איזו איז
דיא נאקר אונס גונען גמאט וויא אצטיל אוף
אצטיל : (ה) דער ים איז גשפאלאטן גונאיו
אוף אונעליף וועגין יעדר שבט שבט איז גאנגען
אייז איז גאנרין וועג אונס אלעל יידין זיך איז
דעם איגרין דורך דעם וואסרו וויל דאס וואס
אייז גונאיו וויא קיריסטאל אונס אוכין איבער דס
ים איז גונרין בדעתך איזו וויא אדק פון גאנקינט:
(ו) דער ים איז גיט גשפאלאטן גונאיו אונס
גאנצין מיט איז מאל סון איז עק בז' זומ
אנדרען עק עס זאל ווירין אלאנדר גונען . גר
אוו וויא יידין זענין גאנגען איז האט זיך דיא
זואקר גשפאלאטן געבן זיא אלעל מאל ווינטער
בז' צום ענצע ים :

(ז) דאס וואסער פון דעם ים איז פטיד
גונאלצין אונס צדער צייט זונס דיא יידין זענין
גאנגען איז ים . איז ארטס גיקסן סון קונאל
זומ וואסרו וויא זאלין האבן זומ טריינקן אין
דיא אונברני וואסרו זענין פאר הארטשעט
גונען וויא שטין :

(ח) דער אט גריינט איז ארטס גשוויטען
סיטר

אראות צום געריגט : (כב) דס נואסער דט פיחטה
בתקאלטען מיט די מצרים מיט חכמה . די רשות
צעגן גשווימן אלאנגע צייטס אוף דעם וואסער.
אין האבען זיך געריגט אופן אין אוות וויא
אשטורי דיא מיטלע זעיגן אראט אין וואסער
אוו וויא אשטיזן די פריטע זעיגן ארט גשלונדר
זום גערינד אוו זוא בליל :

(כג) דער עמד אש דט חיים נימאכט דיא
עד אונ דיא קלאהוון טו דיא פערד זעיגן פאר
קידיקט נווארין אונ אראות גמאכטן דט זי אונ
בחובין צוא בעריגן די סיס זעיגן זי גלאסן אונ
זם זיך אט קהילן :

(כח) דער יט הטע ארים גנווארן די מצרים
אוף דר יבשה אונ דיבשה דט זי צווק אריין
גנווארן אונים . דער יט הטע גנאטן אונ דיבשה
די פערישן זעיגן טון דיר גוקומ געס זי דיר צירק
איו דיבשה הטע גנאט צום יט דיא האסט זיא
ביהנות דארפנטזוי געריגען דיא ערד גאט גנאט
אלן מארים געהן זי ציערען בריידער זערין דר
שריגען אין יט :

(ט) דתנן אונ אכרים האבן גיט גנואלט ארים
זיא . טון מצרים זי דיא האבן גיט גנואלט דיא
טם זעיגן זי גיקטן צים יט הטע גשלפלטן דס
טמ זאך אטאל גאר פון זיינט זעיגן :

(ח) דיא וואלן פון יט האבן אום געהן
ויא פערד גקבות . אין דיא פערד פון דיא מצרים
זעיגן געהן זקרים . פערד האבן ליב גנות זעיגן
די זקרים גלאסן צוא דיא גקבות . האבן זי
ארין גשלפעט די מצרים זוא האבן גנרטען
אוף זי אונ יט . אונ זעיגן ביעז דר טרינקען
געווארן :

(טט) דער מצרי הטע גנאט צום פערד געטמן
האט איז דיך גצולין צים יט אין דיא האבן גיט
גנואלט גען אצט שולפעט מיך צום יט אונ
זילסט מיך דער טרינקען דט דס פערד גנאט
דפה ביט . זעה נאר ווער עס איז דא אונ יט דר
הער פון דר זעלט איז דא איז יט :

(כ) פערד האבן די פערד גצולין דיא ביט
זיגין איצט האבן דיביט זונין גצולין דיא פערד
(כט) דער געגעראל איז צוא בגבידין גנווארין
צום פערד איז דאס פערד צום געגעראל זיא
דאבן זיך גיט גקעט אט שיידין אינער פון אנדרו.
אין זעיגן צוא זאכן דר טרינקען גנווארין דאס
וואסער הטע זי גיהלען איז דר פיעז אין זעיגן

פודר אום גצוגין די האנט אין דט גניפון טון
זם אונפליל אידיר אטול גראום אונ דט גגעבען דס
קונד זי הונגער גונגט דיא זאך ווילון טיר איז דיא
זאך זוח בישאמון גנווארין ר' שטמען זאנט
אומיל זי האבן גאר גיט גברעת זי דאבען גאר
גערראכט טונדי זאך איז דיא זאך זוח בישאמון

געווארן :

(ו) איז אקונד איז גווען דארשטיין האט דיא
טוקר איז גשעפט אקריגל וואסר פון זים איז גווען
איז געגען טרינקען . אין דאס וואסר איז גווען
זיס איז גשפאק :

(ז) דיא ערב רב האבן גיט געט גיעהן דיא
שכינה זי האבן גאר געהן דיא טרטט פון דיא
טלאכט : (טט) דער רווח התקדרש הטע גרעעט אוף
די יוזין אונ אלז זיא אטאלן האבן גלייך גונט
שרה : (טט) גאט הטע אוואטן גטאן צום לאנד
מצרים . הטע זיך דס לאנד אוף גההובן האבן
אלן מארים געהן זי ציערען בריידער זערין דר
שריגען אין יט :

(ט) דתנן אונ אכרים האבן גיט גנואלט ארים
זיא . טון מצרים זי דיא האבן גיט גנואלט דיא
טם זעיגן זי גיקטן צים יט הטע גשלפלטן דס
טמ זאך אטאל גאר פון זיינט זעיגן :

(ח) דיא וואלן פון יט האבן אום געהן
ויא פערד גקבות . אין דיא פערד פון דיא מצרים
זעיגן געהן זקרים . פערד האבן ליב גנות זעיגן
די זקרים גלאסן צוא דיא גקבות . האבן זי
ארין גשלפעט די מצרים זוא האבן גנרטען
אוף זי אונ יט . אונ זעיגן ביעז דר טרינקען
געווארן :

(טט) דער מצרי הטע גנאט צום פערד געטמן
האט איז דיך גצולין צים יט אין דיא האבן גיט
גנואלט גען אצט שולפעט מיך צום יט אונ
זילסט מיך דער טרינקען דט דס פערד גנאט
דפה ביט . זעה נאר ווער עס איז דא אונ יט דר
הער פון דר זעלט איז דא איז יט :

(כ) פערד האבן די פערד גצולין דיא ביט
זיגין איצט האבן דיביט זונין גצולין דיא פערד
(כט) דער געגעראל איז צוא בגבידין גנווארין
צום פערד איז דאס פערד צום געגעראל זיא
דאבן זיך גיט גקעט אט שיידין אינער פון אנדרו.
אין זעיגן צוא זאכן דר טרינקען גנווארין דאס
וואסער הטע זי גיהלען איז דר פיעז אין זעיגן

ונעלין לויין תפילין אוף דיא לינק' האנד. אז
דעם וואסר נום פון פארינט הת ער גאנאנט איד
נאלאט הייטן די יידין וויל עענין פון פארינט
גוחחתט מיט דעם ברית מללה. צו די וואסרא וו
פון הייטן הת ער גאנאנט איד זאלקט התון די יידין
וויל זי דיא באבן הייטן דעם קשאך פון תפילין אז

זי באבן יצ'ית פון אלוי פיר ניטען:

(לב) די צוויי סחנות עען גשפיגן געבעז
ים. פון פארינט די פחהה יידין אונ פארא אוט
בר זי איזו געוען אפ' יעדיגן זיל ווים הת פליינט
די פָּמְגַהָּה. אונטער די יידין איזו געוען איזוקענדיגן
זיל. אונ אינטער דעם זיל איזו געוען די פָּתְּגַהָּ
טָאָרִים. ב' די מָתְּהָנָה מְצָרִים איזו געוען פְּינְסָטָר
אייז ד' מְצָרִים באבן געוען דורך דם וואלאקן וו
ב' די יידין איזו לעכטיגן אונ זי עסן אונ טריינקן
אייז פְּרִיעֵן זיך באבן די מְצָרִים גווארקן אוף די
יידין פְּרִיכָּן אונ שטיפֶּנֶר אונ דער זואלאקן דאס
ז' אביזן גווארקן אונ זיך:

(לו) עען דער בעצטר פון די יידין איז ארט
גאנאנט פון דעם יס איז דער בעצטר צו די
מְצָרִים אָרִין גָּנָּאָנָּן אָגָּנָּם. אונ די מלאקסים
האָפָּעָן אָפָּעָן זי גְּשָׁאָפָּה מיט פְּיָלָן אונ גָּנוֹאָרָפָעָן
שטיינר אונ פְּיָעָר מיט שׂוּבָעָל:

(קד) די מְצָרִים עען פָּר תְּחִשָּׁת גָּנוֹאָרָן
פון דעם רִיחָת פון יס. זי דיא באָפָּעָן זיט גָּקָעָנט אָפָּעָן
ז' אָפָּעָן דעם אָפָּעָם:

(לה) די מְצָרִים ווּס עען אביזן אונ יס
זענין אלו גְּשָׁטָאָרָפָן אונ אַרְנָדָר אָיז בְּנֵט לעכטיגן
געאר פרעה אלין איז גְּבָלִיקָן צו דער צִיְלָעָן די
וינדר ווּס ער דעם גְּזָעָה אַנְדָּר אָגָּנָּן פרעה אָיז
אָפָּעָן פְּרִיגָּן גווארקן:
(לו) אָז דער פְּרִיהָה זענין אלוי וואסראין איז
דעם יס צעריך גווארקן וויל זי גְּעַנְיָזְפְּרִיעָר גָּנוֹעָן:

גְּרָפָע דִּינְרִיעַן אָגָּנָּבָלָעָן אָגָּנָּעָס דָּאמֶת
גְּרָעַנְיֶט מִט שְׁטוּרָעָם. אָגָּנָּדָא אַלְוָ אַקְּגָּאָלָן
פָּוּן הייטָן זְעַנְיָן גְּעַפְּנִיט גְּנוֹאָרָן:
כְּחָ) די אַמְּצָרִים זענין גְּשָׁלָאָגָּן גְּנוֹאָרָן
בְּיַי דָּעַם יִס מִט צְוַיִּי הַנְּדָרֶת פִּסְכִּינָּמְפָּתָה אַיִּן
די אַמְּצָרִים ווּס זענין גְּנוֹעָן אַגְּמָנִים זענין דָּאמֶת
הַאֲמָלָס גְּשָׁלָאָגָּן גְּנוֹאָרָן טִט צְוַיִּי הַנְּגָרֶת סְפִּיצְגָּן
סְפָּתָה אָגָּנָּאָרָהָת גְּנוֹעָן דָּס אַנְדָּרָה:

(כט) צְוַיִּיאָא מְבָשָׂרִים זענין גְּנוֹעָן אַיִּן
פְּאָרִים. יוֹתְּנִי אָגָּנָּפְּרָא זְאָבָּוָגָּן זְיַאָגָּנָּה
סְלִילָגָּל מִט בִּישָׁוֹף אָגָּנָּבָלָעָן גְּשָׁלָאָגָּן אַיִּן דָּעַר
הַיַּיְקָה אַיְבָּרָדָי וּוּלְעַלְתָּ אָגָּנָּבָלָעָן אַיְבָּרָדָי מִט דָּר
פָּלָאָזָּבָּגָּל גְּאָגָּט צְוַיִּי הַשִּׁיחָת נָאָט צְוַיִּי דִּין
פְּלָלָגָּל גְּרוֹסְקִיָּט אַלְסָטָמָזָא וּוּאָרְפָּעָן דיַיָּן וּוּאָסָם
שְׁמָעָן אָפָּעָקָעָן דִּיר. הַתְּשִׁיחָת גְּנוֹאָגָּט צְוַיִּי
מְלָאָקָט פְּיָכָּאָל גְּיַי שְׁטָרָאָפָּיָה דָּס מְכָּאָל זְיַיָּא
גְּנוֹאָרָפָעָן אַיִּן וּוּאָסָרָד:

(ל) דָּעַר עַמְּדָה עַנְן דָּאמֶת גְּמָאָכָט דָּעַם
גְּרִינְדָּפָן יִס אָז וּוּלִים אָגָּנָּבָלָעָן דָּעַמְּדָה אַשְׁדָּה
גְּמָאָכָט הַיִּס דיַיָּרָדָר. אָגָּנָּבָלָעָן דָּעַר זְעַנְיָן
הַיְּיָעָן פָּאָר בְּרָעָנָט גְּנוֹאָרָן אַיִּין גְּבוֹנִי גְּנוֹאָרָן.
אַיִּין דיַיָּפָּעָד הַאָפָּעָן צְוַיִּי גְּנוֹאָלָד אַרְיָן
בְּשְׁלִילָעָטָה דִּי בִּיְתָן וּזְעַנְיָן אָגָּנָּבָלָעָן פִּיל מִט יִלְבָּר
אַיִּין גְּאָלָד אָגָּנָּבָלָעָן :

(לא) עען דָּרְלָאָגָּן אַיִּין גְּנוֹאָגָּעָן
איִיָּם. אַיִּין דָּרְלָאָגָּה גְּבָרִיאָל מִט גְּנוֹאָגָּעָן אַיִּין
הַאָמֶת זְיִי אָרוּם גְּרָנִיגְלָט וּוּאַסְטָלָר אָגָּנָּבָלָעָן דָּת זְיַיָּא
גְּהָדָה אָגָּנָּבָלָעָן אָסָם גְּרוֹפָן אָז דיַיָּן וּוּאָסָם וּס אַיִּין
דִּיְלָעָטָה זְיִיט אַיִּר זְאָרָט הַיִּטְוֹן דיַיָּן וּוּיַּל זְיִי
עַלְעַלְנִין גְּעַמְּנִין דִּיאָ תְּוֹהָה פָּוּן דִּיְלָעָטָה הַאָנָּדָרָס
דָּעַט. צו דיַיָּן וּוּאָסָם וּס אַגְּדָיִי לִינְקָיִיט דָּת
עַד גְּנוֹאָגָּט אַיִּר זְאָלָט הַיִּטְוֹן דיַיָּן וּוּיַּל זְיִיאָ